

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

**KAHRAMANMARAŞ
BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ SU VE
KANALİZASYON İDARESİ GENEL
MÜDÜRLÜĞÜ**

2015 YILI

SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Ekim 2016

İÇERİK

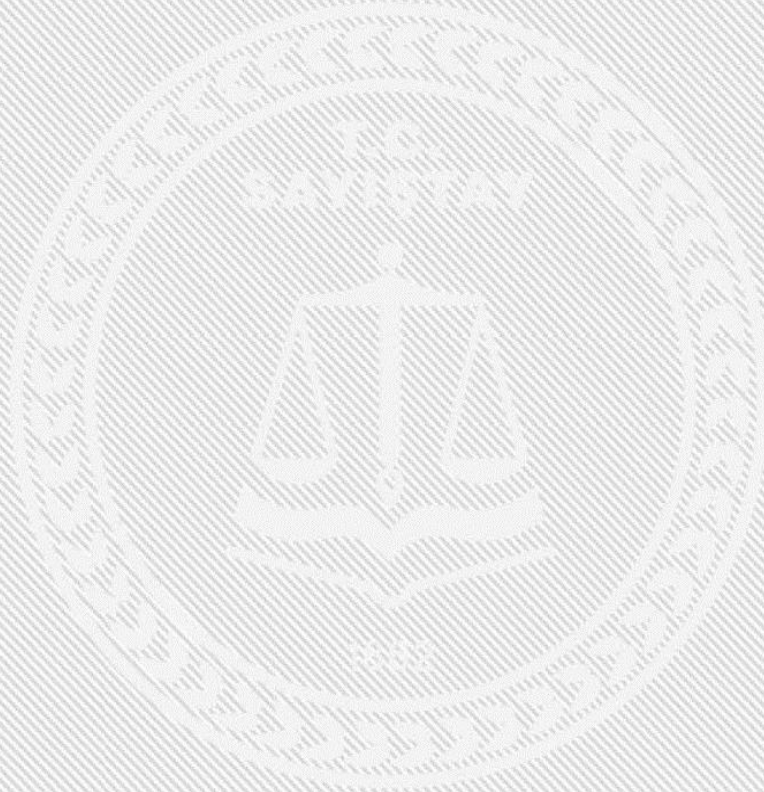
KAHRAMANMARAŞ BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ SU VE KANALİZASYON İDARESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ 2015 YILI DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU	1
KAHRAMANMARAŞ BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ SU VE KANALİZASYON İDARESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ 2015 YILI PERFORMANS DENETİM RAPORU	19

**KAHRAMANMARAŞ BÜYÜKŞEHİR
BELEDİYESİ SU VE KANALİZASYON
İDARESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ**

2015 YILI

DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU

İÇİNDEKİLER

1.KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ	1
2.DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU	3
3.SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	4
4.DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	4
5.DENETİM GÖRÜŞÜ	6
6.DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER.....	7
7.EKLER	12

KISALTMALAR

KASKİ : Kahramanmaraş Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü

TABLO DİZİNİ

Tablo 1: 2013 – 2015 Dönemi Bütçe Giderlerinin Ekonomik Sınıflandırma Açısından Seyri

Tablo 2: 2013 – 2015 Dönemi Bütçe Gelirlerinin Ekonomik Sınıflandırma Açısından Seyri

Tablo 3: 2015 Bütçe Gider Tahmini ve Gerçekleşen Tutar

Tablo 4: 2015 Bütçe Gelir Tahmini ve Gerçekleşen Tutar

Tablo 5: 2015 Tahakkuk Tahsilat Oranları

1. KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ

Kahramanmaraş Su ve Kanalizasyon İdaresi'nde mali iş ve işlemler, 5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'yla getirilen tahakkuk esaslı muhasebe sistemine uygun olarak düzenlenmekte ve uygulamalar, Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği çerçevesinde gerçekleştirilmektedir.

Bütçe giderlerinin ekonomik sınıflandırmanın birinci düzeyi açısından dağılımı, aşağıda Tablo 1'de yer almaktadır.

Tablo 1: 2014 – 2015 Dönemi Bütçe Giderlerinin Ekonomik Sınıflandırma Açısından Seyri

GİDER TÜRÜ	2014 (TL)	2015 (TL)	DEĞİŞİM ORANI (2015-2014)
PERSONEL GİDERLERİ	13.452.982,54	23.168.417,02	0,72
SOSYAL GÜVENLİK KURUMUNA DEVLET PRİMİ GİDERLERİ	2.477.366,83	3.857.431,12	0,55
MAL VE HİZMET ALIMLARI	29.719.299,09	53.345.469,04	0,79
FAİZ GİDERLERİ	1.872.159,94	2.649.383,04	0,41
CARİ TRANSFERLER	9.289,96	368.182,46	38,63
SERMAYE GİDERLERİ	17.033.441,91	42.637.068,66	1,50
BÜTÇE GİDER TOPLAMI	64.564.540,27	126.025.951,34	0,95

Tablo 1'de gösterildiği üzere, personel, mal ve hizmet alımları, faiz giderleri, cari transferler ve sermaye giderlerindeki artışa paralel olarak bütçe giderleri 2014 yılından 2015 yılına kadar % 95 oranında artış göstermiştir.

Tablo 2: 2014 – 2015 Dönemi Bütçe Gelirlerinin Ekonomik Sınıflandırma Açısından Seyri

GELİRİN TÜRÜ	2014 (TL)	2015 (TL)	DEĞİŞİM ORANI (2015-2014)
TESEBBÜS VE MÜLKİYET GELİRLERİ	39.308.571,67	79.076.621,46	1,01
ALINAN BAĞIŞ VE YARDIMLAR İLE ÖZEL GELİRLER	4.269.484,00	251.269,20	0,94
DİĞER GELİRLER	24.899.183,93	37.477.072,55	0,50
BÜTÇE GELİRLERİ TOPLAMI	68.477.239,60	116.804.963,21	0,70
BÜTÇE GELİRLERİNDEN RED VE İADELER TOPLAMI	408.803,67	755.703,63	0,84
NET BÜTÇE GELİRLERİ TOPLAMI	68.068.435,93	116.049.259,58	0,70

Tablo 2'deki veriler dikkate alındığında, diğer gelirlerdeki artışla birlikte bütçe 2014

yılından 2015 yılına kadar % 70 oranında artış göstermiştir.

Kahramanmaraş Su ve Kanalizasyon İdaresi 2015 dönemi bütçe tahmini ve gerçekleştirmeleri Tablo 3 ve Tablo 4'te gösterilmektedir.

Tablo 3: 2015 Bütçe Gider Tahmini ve Gerçekleşen Tutar

GİDER TÜRÜ	2015 BÜTÇE (A) (TL)	2015 GERÇEKLEŞEN (B) (TL)	GERÇEKLEŞME ORANI (C=(B/A))
PERSONEL GİDERLERİ	26.631.000,00	23.168.417,02	0,86
SOSYAL GÜVENLİK KURUMUNA DEVLET PRİMİ GİDERLERİ	4.148.600,00	3.857.431,12	0,92
MAL VE HİZMET ALİMLARİ	56.407.000,00	53.345.469,04	0,94
FAİZ GİDERLERİ	2.650.000,00	2.649.383,04	0,99
CARİ TRANSFERLER	465.400,00	368.182,46	0,79
SERMAYE GİDERLERİ	53.198.500,00	42.637.068,66	0,80
BÜTÇE GİDER TOPLAMI	143.500.000,00	126.025.951,34	0,87

Buna göre 2015 yılında Bütçe Giderleri % 87 seviyesinde gerçekleşmiştir.

Bütçe giderlerinden esas olarak sermaye giderlerinde bulunan gayrimenkul sermaye üretim giderleri kalemi az gerçekleşmiştir. Bu sebeple, tahmin edilen bütçe giderleri toplamı % 13 oranında az gerçekleşmiştir.

Tablo 4: 2015 Bütçe Gelir Tahmini ve Gerçekleşen Tutar

GELİRİN TÜRÜ	2015GELİR BÜTÇESİ (A) (TL)	2015 GERÇEKLEŞEN(B) (TL)	GERÇEKLEŞME ORANI (C=B/A)
TESEBBÜS VE MÜLKİYET GELİRLERİ	73.100.000,00	79.076.621,46	1,08
ALINAN BAĞIŞ VE YARDIMLAR İLE ÖZEL GELİRLER	18.000.000,00	251.269,20	0,01
DİĞER GELİRLER	36.200.000,00	37.477.072,55	1,03
BÜTÇE GELİRLERİ TOPLAMI	127.300.000,00	116.804.963,21	0,91
BÜTÇE GELİRLERİNDEN RED VE İADELER TOPLAMI	300.000,00	755.703,63	2,51
NET BÜTÇE GELİRLERİ TOPLAMI	127.000.000,00	116.049.259,58	0,91

Buna göre 2015 yılında Bütçe Gelirleri % 91 seviyesinde gerçekleşmiştir.

Bütçe gelirlerinden, alınan bağış ve yardımlar ile özel gelirler kalemi az gerçekleşmiştir. Bu sebeple, tahmin edilen bütçe gelirleri toplamı % 9 oranında az gerçekleşmiştir.

"Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar"ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup denetim bunlar ile usul ve esasların 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Kasa sayım tutanağı,
- Banka mevcudu tespit tutanağı,
- Alınan çekler sayım tutanağı,
- Menkul kıymet ve varlıklar sayım tutanağı,
- Teminat mektupları sayım tutanağı,
- Değerli kağıtlar sayım tutanağı,
- Taşınır kesin hesap cetveli ile taşınır hesabı icmal cetveli veya envanter defteri.
- Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu,
- Bütçe gelirleri ekonomik sınıflandırılması tablosu,
- Faaliyet sonuçları tablosu.

Denetim görüşü, kamu idaresinin temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmamasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak

oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. DENETİM GÖRÜŞÜ

Kahramanmaraş Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü 2015 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve ekte yer alan mali rapor ve tablolarının tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdii kanaatine varılmıştır.

6. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

BULGU 1: Gelir Tahsilat Oranlarının Düşük Olması

Kahramanmaraş Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğünün “Bütçe Gelir Kesin Hesap Cetveli”ni oluşturan gelir kalemlerinden bazılarının tahakkuk tahsilât oranlarının düşük düzeyde kaldığı tespit edilmiştir.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetim ve Kontrol Kanunu’nun 61’inci maddesinin birinci fıkrasında, muhasebe hizmeti;

“Gelirlerin ve alacakların tahsili, giderlerin hak sahiplerine ödenmesi, para ve parayla ifade edilebilen değerler ile emanetlerin alınması, saklanması, ilgililere verilmesi, gönderilmesi ve diğer tüm malî işlemlerin kayıtlarının yapılması ve raporlanması işlemleridir.”

şeklinde tanımlanmış; anılan maddenin ikinci fıkrasında muhasebe yetkilisinin, bu hizmetlerin yapılmasından ve muhasebe kayıtlarının usulüne uygun, saydam ve erişilebilir şekilde tutulmasından sorumlu olduğu belirtilmiştir.

Mezkur Kanun’un 60’inci maddesinin (e) bendinde de, ilgili mevzuatı çerçevesinde idare gelirlerini tahakkuk ettirmek, gelir ve alacaklarının takip ve tahsil işlemlerini yürütmek mali hizmetler biriminin görevleri arasında sayılmıştır.

6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun’un “Ödeme zamanı ve önce ödeme” başlıklı 37’nci maddesinde, amme alacaklarının hususi kanunlarında belli edilen zamanlarda ödeneceği, hususi kanunlarında ödeme zamanı tespit edilmemiş amme alacaklarının ise Maliye Vekâletince belirtilecek usule göre yapılacak tebliğden itibaren bir ay içinde ödeneceği hükmü yer almaktadır.

Aynı Kanun’un “Ödeme emri” başlıklı 55’inci maddesinin birinci fıkrasında;

“Amme alacağını vadesinde ödemeyenlere, 7 gün içinde borçlarını ödemeleri veya mal bildiriminde bulunmaları lüzumu bir "ödeme emri" ile tebliğ olunur.” denilmektedir.

Yukarıdaki hükümler birlikte değerlendirildiğinde; amme alacaklarına ilişkin olarak amme borçlusuna bir “ihbarname” düzenlenmeli ve tebliğ edildikten sonra 1 ay içinde ödeme yapılması istenmelidir. Buna rağmen ödeme yapılmazsa borçluya, 7 gün içinde borçlarını ödemesi veya mal bildiriminde bulunması için bir “ödeme emri” düzenlenerek tebliğ edilmelidir.

Kahramanmaraş Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğüne ait 2015 yılı Bütçe Gelir Kesin Hesap Cetvelinde tahakkuk tahsilat oranı düşük kalarak gelecek yıla devreden bazı gelir kalemleri aşağıda gösterilmektedir:

Tablo 5: 2015 Tahakkuk Tahsilat Oranları

Kurumsal Sınıflandırma				Açıklama	Toplam Tahakkuk (TL)	Yılı Net Tahsilatı (TL)	Gelecek Yıla Devreden Tahakkuk (TL)	Tahak. Tahsilat Oranı (%)
I	II	V						
3	6	1	9	Kira Gelirleri	1.854.946,03	232.598,71	1.622.347,32	12
5	3	4	1	Para Cezaları	5.411.119,64	2.021.254,43	3.389.865,21	36
5	3	4	1	Vergi Cezaları	3.995.698,68	1.829.865,88	2.165.832,80	44
TOPLAM					11.261.764,35	4.083.719,02	7.178.045,33	

Kurumun tahsilatlarında gecikmeler olduğu, tahakkuk tahsilat oranının düşük kaldığı görülmüş olup gelecek yıla devreden gelir kalemleri için; Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı borcunu ödemeyen kişiler hakkında borcun ödenmesi ve yasal işlemlerin başlatılabilmesi için “ödeme emirlerini” zamanında düzenleyip daha sonra bu borçluları 1. Hukuk Müşavirliğine havale etmesi gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “Genel Müdürlüğümüzün yatırım yapabilmesi, hizmetlerini devam ettirebilmesi için gelir tahakkuk ve tahsilatına önem vermesi gerekmektedir. Toplam borcu 100,00 TL’yi geçen ve 3(üç) faturayı ödememiş olan mükellefler için ödeme emri ve ihbarname gönderilmekte olup, ödeme yapmayanların suları kesilmektedir. 1.000,00 TL ve üzeri borcu olan aboneler için 1. Hukuk Müşavirliği’nce icra işlemleri başlatılmıştır.

Bulguda bulunan tablodaki kira gelirlerinden 1.500.000,00 TL’si 48 ayı kapsayan bir tahakkuk olup, 1.447.027,16 TL’sinin vadesi gelmediğinden tahsilat oranı düşük gözükmektedir. Ayrıca vergi cezalarından devrolan 2.055.865,25 TL ise; 6552 sayılı Kanun

gereği yapılandırılan alacakların ileriye dönük tahakkukunu kapsadığından bu kalemde de tahsilat oranı düşük gözükmemektedir.

Ancak bulgu kurumumuz için çok önemli olup bundan sonra alacakların tahsilatında yasal yapılması gereken ne varsa yapılacak ve gelir tahsilat oranının maksimum düzeyde olması sağlanacaktır.” denilmiştir.

Sonuç olarak Kurum bulgu konumuza iştirak etmiş olup, alacakların tahsilinde yasal yollara başvurulduğunu ve gelir tahsilat oranını yükseltmek için çalışmalara devam edileceğini belirtmiştir. Söz konusu hususun gelecek yıl denetimlerinde incelenmesi gerekmektedir.

BULGU 2: Su Tarife Bedellerinin Mevzuata Uygun Olarak Belirlenmemesi

Kahramanmaraş Su ve Kanalizasyon İdaresi tarafından alınan su tüketim ve atık su hizmetlerine ilişkin tarifelerin mevzuatta belirtilen esaslara göre belirlenmediği tespit edilmiştir.

6360 sayılı On Üç İlde Büyükşehir Belediyesi Ve Yirmi Altı İlçe Kurulması İle Bazı Kanun Ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile kurulan Kahramanmaraş Su ve Kanalizasyon İdaresinin kuruluşundan itibaren su tarifelerine ilişkin her hangi bir düzenleme yapmadığı, mezkür kanun ile kapatılan belediyeler tarafından tespit edilmiş su tarifelerine göre hizmet verdiği görülmektedir. Ancak 2560 sayılı İstanbul Su Ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü Kuruluş Ve Görevleri Hakkında Kanunun Tarife Tespit Esasları başlıklı 23'üncü Maddesinde; “*Su satışı, kanalizasyon tesisi bulunan yerlerdeki kullanılmış suların uzaklaştırılması, septik çukurların boşaltılması giderleri için ayrı tarifeler yapılır. Bu tarifelerin tespitinde, yönetim ve işletme giderleri ile, amortismanları doğrudan gider yazılan (aktifleştirilmeyen) yenileme, ıslah ve tevsi masrafla ve (...) bir kar oranı esas alınır.*”

Tarifelerin tespiti ile tahsilatla ilgili usul ve esaslar bir yönetmelik ile belirlenir.” denilmiştir.

Konuyla ilgili olarak Kurum tarafından Tarifeler Yönetmeliği çıkarılmış ve mezkür yönetmeliğin 28'inci Maddesinde; “*Su satış ve atık su tarifesinin belirlenmesinde rol oynayan*

iki ana faktörden birincisi; yönetim ve işletme giderleri ile amortismanlar, faiz giderleri, aktifleştirilmeyen yenileme, iyileştirme (ıslah) ve genişletme (tevsî) giderleri, ikincisi ise % 10'dan aşağı olmayacak nispette kar oranıdır.” Şeklinde düzenleme yapılarak su tarifelerinin nasıl belirleneceği hüküm altına alınmıştır.

Kahramanmaraş Su ve Kanalizasyon İdaresi tarafından gerekli maliyet tespitleri ve kar oranı eklenerek bulunacak tutara göre tarife fiyatı belirlenmesinin uygun olacağı düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “KASKİ Genel Kurulu'nun 20.05.2016 tarih ve 2016/21 sayılı kararıyla su ücret tarifeleri karara bağlanmış olup, 01 Haziran 2016 tarihinden itibaren yeni tarifeye göre tahakkuk işlemine başlanacaktır.” denilmiştir.

Sonuç olarak Kamu İdaresi ile su tarife bedellerinin mevzuata uygun olarak belirlenmesi hususunda görüş birliğine varılmış olup izleyen yıl denetimlerinde de konunun incelenmesi gerekmektedir.

BULGU 3: Su Tesisleri ve Kanalizasyon Harcamalarına Katılma Paylarının Tahakkuk Ettirilmemesi

2015 yılı içerisinde Kahramanmaraş Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü tarafından yapılan su ve kanalizasyon işleri ile ilgili olarak bu altyapı imalatlarından faydalanan gayrimenkul sahiplerinden alınması gerekli olan harcamalara katılma paylarının tahakkuk ettirilmediği görülmüştür.

2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun 87'nci maddesinde;

“Kanalizasyon harcamalarına katılma payı:

Belediyelerce ve belediyelere bağlı müesseselerce, aşağıdaki şekilde kanalizasyon tesisi yapılması halinde, bunlardan faydalanan gayrimenkullerin sahiplerinden, Kanalizasyon Harcamalarına Katılma Payı alınır:

a)Yeni kanalizasyon tesisi yapılması,

b)Mevcut tesislerin sıhhi ve fenni şartlara göre ıslah edilmesi.

İki ve daha fazla yol kenarında bulunan gayrimenkuller, hangi yoldaki kanalizasyona bağlanmış ise, payın hesabında o yola ait kanalizasyon giderleri nazara alınır.” hükmü bulunmaktadır.

Yine aynı Kanun’un 88’inci maddesinde ise;

“Su tesisleri harcamalarına katılma payı:

Belediyelerce veya belediyelere bağlı müesseselerce beldede aşağıdaki şekillerde su tesisleri yapılması halinde, dağıtımın yapıldığı saha dahilindeki gayrimenkullerin sahiplerinden, Su Tesisleri Harcamalarına Katılma Payı alınır:

a)Yeni içme suyu şebeke tesisleri yapılması,

b)Mevcut şebeke tesislerinin tevsii ve ıslahı.

Birden fazla yol kenarında bulunan gayrimenkullere ait payın hesabında, bunların yalnız suya bağlandıkları yol üzerindeki uzunlukları esas alınır.” denilerek belediyelerin ve belediyelere bağlı müesseselerin harcamalara katılma paylarını hangi durumlarda alacakları belirtilmiştir.

Kanunun devam eden 89’uncu maddesinde payların hesaplanması, 90’ıncı maddesinde payların tahakkuk şekli, 91’inci maddesinde tahakkuk zamanı, 92’nci maddesinde payların ilanı, 93’üncü maddesinde de tahsil şekli hüküm altına alınmıştır. Ayrıca 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanununun Harcamalara Katılma Payları İle İlgili Hükümlerinin Uygulanmasına İlişkin Yönetmelik’te de harcamalara katılma payları ayrıntılı olarak düzenlenmiştir.

Kahramanmaraş Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğünün 31.03.2014 tarihinde faaliyete başlaması sebebiyle yeni içme suyu ve kanalizasyon şebeke ve tesislerinin yapımının 2015 yılı içerisinde başladığı ve yılsonuna doğru tamamlandıkları ancak altyapı harcamalarına katılma paylarının tahakkuk ettirilmediği görülmüştür.

Yukarıda belirtilen düzenlemeler ve açıklamalar çerçevesinde, Kurum tarafından altyapı harcamalarına katılma payları ile ilgili gerekli çalışmaların yapılmaya başlanılmasının uygun olacağı düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “2464 sayılı Kanun’un 87, 88, 89 ve 90’ıncı maddelerine

göre tahakkukların yapılması için program satın alınmış olup, 09.05.2016 tarihi itibarı ile programın test çalışmaları başlatılmıştır. En kısa zamanda tahakkuk işlemine başlanacaktır.”denilmiştir.

Sonuç olarak Kurum, altyapı harcamalarına katılma paylarının tahakkuk ettirilmesi için program satın alındığını ve en kısa zamanda tahakkuk işlemlerine başlanacağını belirtmiştir. Söz konusu hususun gelecek yıl denetimlerinde incelenmesi gerekmektedir.

7. EKLER

Ek 1: Kamu İdaresi Mali Tabloları

BİLANÇO

AKTİF/AÇIKLAMA	2015	PASİF/AÇIKLAMA	2015
	TUTAR(TL)		TUTAR(TL)
1==>Dönen Varlıklar	70.359.257,89	3==>Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar	30.741.474,74
10==>Hazır Değerler	1.602.940,89	30==>Kısa Vadeli İç Mali Borçlar	
100==>Kasa Hesabi	223,74	31==>Kısa Vadeli Dis Mali Borçlar	
102==>Banka Hesabi	46.675,88	32==>Faaliyet Borçları	24.133.705,64
108==>Diğer Hazır Değerler Hesabi	15.759,87	320==>Bütçe Emanetleri Hesabi	24.133.705,64
109==>Banka Kredi Kartlarından Alac	1.540.281,40	33==>Emanet Yabancı Kaynaklar	985.019,04
11==>Menkul Kıymetler Ve Varlıklar		330==>Alınan Depozito Ve Teminatla	89.321,45
12==>Faaliyet Alacakları	54.035.174,76	333==>Emanetler Hesabi	895.697,59
120==>Gelirlerden Alacaklar Hesabi	32.252.226,24	34==>Alınan Avanslar	
121==>Gelirlerden Takipli Alacaklar	21.367.932,91	36==>Ödenecek Diğer Yükümlülükle	5.622.750,06
122==>Gelirlerden Tecilli Ve Tehirli A	324.715,51	360==>Ödenecek Vergi Ve Fonlar He	710.780,19
126==>Verilen Depozito Ve Teminatlar	90.300,10	361==>Ödenecek Sosyal Güvenlik K	604.441,04
13==>Kurum Alacakları		362==>Fonlar Veva Diğer Kamu İdar	4.053.544,93
14==>Diğer Alacaklar	18.201,79	363==>Kamu İdareleri Payları Hesab	253.983,90
140==>Kisilerden Alacaklar Hesabi	18.201,79	37==>Borc Ve Gider Karşılıkları	
15==>Stoklar	5.719.575,89	38==>Gelecek Aylara Ait Gelirler Ve	
150==>İlk Madde Ve Malzemeler	5.719.575,89	39==>Diğer Kısa Vadeli Yabancı Kavna	
16==>Ön Ödemeler	401.323,80	4==>Uzun Vadeli Yabancı Kaynaklar	99.957.219,02
160==>İş Avans Ve Kredileri Hesabi		40==>Uzun Vadeli İç Mali Borçlar	79.834.781,66
162==>Bütçe Disi Avans Ve Krediler He	401.323,80	400==>Banka Kredileri Hesabi	78.184.268,17
18==>Gelecek Aylara Ait Giderler		403==>Kamu İdarelerine Mali Borçla	1.650.513,49
19==>Diğer Dönene Varlıklar	8.582.040,76	41==>Uzun Vadeli Dis Mali Borçlar	7.514.493,19
190==>Devreden Katma Değer Vergisi	8.582.040,76	410==>Dis Mali Borçlar Hesabi	7.514.493,19
2==>Duran Varlıklar	271.877.898,60	43==>Diğer Borçlar	3.342.250,33
21==>Menkul Kıymetler Ve Varlıklar		430==>Alınan Depozito Ve Teminatla	3.342.250,33
22==>Faaliyet Alacakları	6.483.766,49	44==>Alınan Avanslar	
222==>Gelirlerden Tecilli Ve Tehirli A	6.483.766,49	47==>Borc Ve Gider Karşılıkları	
23==>Kurum Alacakları		48==>Gelecek Yıllara Ait Gelirler Ve	9.265.693,84
24==>Mali Duran Varlıklar		481==>Gider Tahakkukları Hesabi	9.265.693,84
25==>Maddi Duran Varlıklar	265.394.131,90	49==>Diğer Uzun Vadeli Yabancı Kavn	
250==>Arazi Ve Arsalar Hesabi	1.000,00	5==>Öz Kaynaklar	169.731.639,96
251==>Yeraltı Ve Yerüstü Düzenleri H	221.346.653,43	50==>Net Değer	133.483.131,94
252==>Binalar Hesabi	14.551.324,96	500==>Net Değer Hesabi	133.483.131,94
253==>Tesis, Makine Ve Cihazlar	3.687.129,70	51==>Değer Hareketleri	
254==>Tasitlar Grubu	18.089.315,06	52==>Yeniden Değerleme Farkları	
255==>Demirbaşlar Grubu	5.466.285,73	57==>Geçmiş Yıllar Olumlu Faaliyet	36.248.508,02
257==>Birikmiş Amortismanlar Hesabi	-14.904.160,91	570==>Geçmiş Yıllar Olumlu Faaliv	36.248.508,02
258==>Yapılmakta Olan Yatırımlar Hes	17.156.583,93	58==>Geçmiş Yıllar Olumsuz Faaliyet	
26==>Maddi Olmayan Duran Varlıklar	0,21	59==>Dönem Faaliyet Sonuçları	
260==>Haklar Hesabi	362.481,53	590==>Dönem Olumlu Faaliyet Son.	
268==>Birikmiş Amortismanlar Hesabi	-362.481,32	590==>Dönem Olumlu Faaliyet Son.	
28==>Gelecek Yıllara Ait Giderler			
29==>Diğer Duran Varlıklar			
AKTİF TOPLAM	342.237.156,49	PASİF TOPLAM	342.237.156,49

FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU

GİDER HESAP KODU	GİDERİN TÜRÜ	2015 TUTARI	GELİR HESAP KODU	GELİRİN TÜRÜ	2015 TUTARI
630	Giderler Hesabi	98.097.250,39	600	Gelirler Hesabi	139.904.073,16
630.1	Personel Giderleri	23.168.076,20	600.3	Teşebbüs Ve Mülkiyet Gelirleri	99.581.794,64
630.2	Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	3.857.431,12	600.4	Alinan Bağış Ve Yardımlar İle Özel Gelirler	251.269,20
630.3	Mal Ve Hizmet Alım Giderleri	42.085.821,32	600.5	Diğer Gelirler	40.071.009,32
630.4	Faiz Giderleri	4.934.190,66			
630.5	Cari Transferler	363.736,35			
630.12	Gelirlerin Ret Ve İadesinden Kaynaklanan Giderler	4.532,03			
630.13	Amortisman Giderleri	8.424.911,30			
630.14	İlk Madde Ve Malzeme Giderleri	14.403.323,29			
630.20	Silinen Alacaklardan Kaynaklanan Giderler	855.228,12			
GİDERLER TOPLAMI		98.097.250,39	GELİRLER TOPLAMI		139.904.073,16
FALİYET SONUCU (+)			41.806.822,77		

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIğI

06520 Balgat / ANKARA

Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00

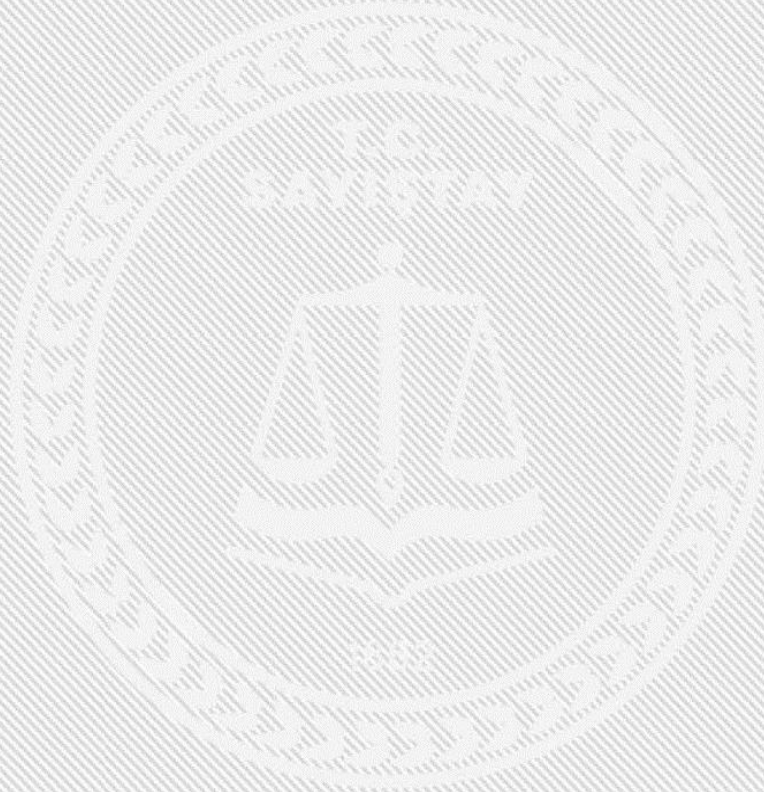
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr

<http://www.sayistay.gov.tr>

**KAHRAMANMARAŞ BÜYÜKŞEHİR
BELEDİYESİ SU VE KANALİZASYON
İDARESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ**

2015 YILI

PERFORMANS DENETİM RAPORU

İÇİNDEKİLER

1.ÖZET	19
2.DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU	19
3.SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	20
4.DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	20
5.GENEL DEĞERLENDİRME.....	20
6.DENETİM BULGULARI	222

1. ÖZET

Bu rapor, Kahramanmaraş Büyükşehir Belediyesi Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü performans denetimi sonuçlarını ve bulgularını içermektedir.

6085 sayılı Kanununun 36 ncı maddesi uyarınca, Sayıştay “*hesap verme sorumluluğu çerçevesinde idarelerce belirlenen hedef ve göstergelerle ilgili olarak faaliyet sonuçlarının ölçülmesi suretiyle gerçekleştirilen denetim*” olarak tanımlanan performans denetimini yapmakla görevli ve yetkilidir.

Kahramanmaraş Büyükşehir Belediyesi Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü’nün hedef ve göstergeleriyle ilgili olarak faaliyet sonuçlarının değerlendirmesini sağlamak amacıyla aşağıdakiler denetlenmiştir:

- 2015-2019 dönemine ait Stratejik Plan,
- 2015 yılı Performans Programı,
- 2015 yılı İdare Faaliyet Raporu ve
- Faaliyet sonuçları ölçümü yapan veri kayıt sistemleri.

Denetimler sonucunda, Kurumun performans yönetim sisteminde bazı aksaklık ve eksiklikler tespit edilmiştir. Söz konusu aksaklık ve eksikliklere, özet olarak “Genel Değerlendirme” bölümünde detaylı olarak denetim bulgularında yer verilmiştir.

2. DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresi yönetimi, 5018 sayılı Kanun ve bu Kanun uyarınca yayımlanan Stratejik Plan, Performans Programı ve İdare Faaliyet Raporlarının hazırlanmasına ilişkin yönetmelik ve kılavuzlara uygun olarak hazırlanmış olan performans bilgisi raporlarının doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştay’a sunulmasından; bir bütün olarak sunulan bu raporların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tam ve doğru olarak yansıtmasından; kamu idaresinin amaç, hedef, gösterge ve faaliyetlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; performans yönetimi ve faaliyet sonuçlarının ölçülmesine ilişkin sistemlerin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak

işletilmesinden ve izlenmesinden; performans bilgisinin dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin amaç, hedef, gösterge ve faaliyetlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, kamu idaresinin raporladığı performans bilgisinin güvenilirliğine ilişkin değerlendirme yapmak, performans yönetimi ve faaliyet sonuçlarını ölçen sistemleri değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimin dayanağı; 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu, 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları ve Sayıştay ikincil mevzuatıdır.

Denetimin amacı, bütçe hakkının gereği olarak kamu idarelerinin faaliyet sonuçları hakkında TBMM ve kamuoyuna güvenilir ve yeterli bilgi sunulması, kamu idarelerinin performansının değerlendirilmesi ile hesap verme sorumluluğu ve saydamlığın yerleştirilmesi ve yaygınlaştırılmasıdır.

Denetim, kamu idaresinin faaliyet raporunda yer alan performans bilgilerinin ve bunları oluşturan kayıt ve belgelerin doğruluğu ve güvenilirliğine ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile gerçekleştirilmiştir.

Bu çerçevede, Kahramanmaraş Büyükşehir Belediyesi Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü'nün yayımladığı 2015-2019 dönemine ait Stratejik Plan, 2015 yılı Performans Programı ve 2015 yılı İdare Faaliyet Raporu incelenmiştir.

5. GENEL DEĞERLENDİRME

2015 yılı performans denetimi kapsamında Kahramanmaraş Büyükşehir Belediyesi Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü'nün yayımladığı 2015- 2019 dönemine ait Stratejik Plan, 2015 yılı Performans Programı ve 2015 yılı İdare Faaliyet Raporu incelenerek faaliyet

sonuçlarının ölçülmesine yönelik olarak üretilen performans bilgisinin güvenilir olup olmadığı değerlendirilmiştir.

2015- 2019 dönemine ait Stratejik Planla ilgili olarak;

- “Paydaş Analizi” bölümünün Kamu İdareleri İçin Stratejik Planlama Kılavuzu’na uygun bir şekilde hazırlanmadığı,

- Tüm amaç ve hedeflerin karşılığı olan beş yıllık tahmini maliyetleri gösteren “Maliyet Tablosu” ile bu maliyetlerin karşılanacağı kaynakları gösteren “Kaynak Tablosu”na yer verilmediği,

- Performans göstergelerinin bulunmadığı,

2015 yılı Performans Programı ile ilgili olarak;

- Performans Programının “Performans Programı Hazırlama Rehberi Ek 1”e uygun hazırlanmadığı,

- Performans Hedefi Tablosu ve Faaliyet Maliyetleri Tablosunda açıklamalara yer verilmediği,

- İdare performans tablosu ve faaliyetlerden sorumlu harcama birimlerine ilişkin tablonun bulunmadığı,

- Üç adet performans göstergesinin iyi tanımlanmadığı

2015 yılı İdare Faaliyet Raporu ile ilgili olarak;

- Birim faaliyet raporlarının mevzuata uygun olarak hazırlanmadığı

Görölmüştür.

Üretilen performans bilgisi ile ilgili olarak;

Performans ölçümü için gerekli olan performans bilgisinin oluşturulmasını sağlamak üzere hangi verilerin toplanmasından kimlerin sorumlu olduğuna, hangi sürelerle bu verilerin elde edileceğine, hangi verilerin, nasıl analiz edileceğine, veri güvenilirliğini sağlamaya yönelik hangi önlem ve kontrollerin planlandığına ilişkin öngörölere dayalı bir sistem oluşturulmadığı görölmüştür.

6. DENETİM BULGULARI

A. Stratejik Planın Değerlendirilmesine İlişkin Bulgular

BULGU 1: Paydaş Analizinin “Kamu İdareleri İçin Stratejik Planlama Kılavuzu”na Uygun Yapılmaması

Stratejik plandaki “Paydaş Analizi” bölümünün Kamu İdareleri İçin Stratejik Planlama Kılavuzu’na uygun bir şekilde hazırlanmadığı görülmüştür.

Kamu İdareleri İçin Stratejik Planlama Kılavuzu’na göre; paydaş analizi, paydaşların tespiti, paydaşların önceliklendirilmesi, paydaşların değerlendirilmesi ve görüş ve önerilerinin alınması ve değerlendirilmesi aşamalarından oluşmaktadır.

Paydaşların tespitinde; kuruluşun paydaşlarının ayrıntılı olarak ifade edileceği; bir paydaşta farklı özellik, beklenti ve öneme sahip alt gruplar mevcutsa; paydaşların bu alt gruplar bazında belirtileceği; paydaşlar belirlendikten sonra, neden paydaş oldukları sorusunun cevaplanacağı; bir sonraki aşamada paydaşların; iç paydaşlar, dış paydaşlar ve müşteriler olarak sınıflandırılacağı; paydaşların önceliklendirilmesinde; bunun için; paydaşın kuruluşun faaliyetlerini etkileme gücü ile kuruluşun faaliyetlerinden etkilenme derecesinin dikkate alınacağı; paydaşların değerlendirilmesinde; kuruluşun sunduğu ürün/hizmetlerle bunlardan yararlananların ilişkilendirileceği; böylece, hangi ürün/hizmetlerden kimlerin yararlandığı açık bir biçimde ortaya konulacağı; paydaşların değerlendirilmesi ve görüş ve önerilerinin alınması ve değerlendirilmesinde; öncelikli paydaşların kuruluş hakkındaki görüş ve önerilerinin alınarak stratejik plana yansıtılmasının bir program dahilinde yürütüleceği; belirtilmektedir.

Ancak, stratejik plandaki paydaş analizi bölümünün, söz konusu aşamalarda bulunması gereken unsurları kapsamadığı görülmüştür.

Kamu idaresi cevabında; “Kılavuzda bahsedildiği üzere paydaş analizi;

- Paydaşların tespiti
- Paydaşların önceliklendirilmesi

- Paydaşların değerlendirilmesi
- Görüş ve önerilerinin alınması ve değerlendirilmesi aşamalarından oluşur.

İdaremiz faaliyetlerine 31.03.2014 tarihi itibarıyla başlamış olmasından dolayı Stratejik Plan Hazırlama Sürecinde kurumsal oluşum çalışmalarından dolayı bir takım aksaklıklar yaşanmıştır. Bir sonraki plan döneminde Paydaş Analizi “Stratejik Planlama Kılavuzu”na uygun olarak yapılacaktır.” denilmiştir.

Sonuç olarak Kurum tarafından bir sonraki plan döneminde Paydaş Analizinin “Stratejik Planlama Kılavuzu”na uygun olarak yapılacağı belirtildiğinden, söz konusu hususun gelecek yıl denetimlerinde incelenmesi gerekmektedir.

BULGU 2: Performans Göstergelerinin Bulunmaması

Stratejik planda performans göstergelerinin yer almadığı görülmüştür.

Kamu İdareleri İçin Stratejik Planlama Kılavuzu'nun “F- Performans Göstergeleri” başlığında “*Hedeflerin ölçülebilir olarak ifade edilemediği durumlarda stratejik planda hedefe yönelik performans göstergelerine yer verilmesi gereklidir. Performans göstergeleri gerçekleşen sonuçların önceden belirlenen hedefe ne ölçüde ulaşıldığının ortaya konulmasında kullanılır. Bir performans göstergesi, ölçülebilirliğin sağlanması bakımından miktar, zaman, kalite veya maliyet cinsinden ifade edilir.*” hükmü yer almaktadır.

Mevzuattan da anlaşılacağı üzere hedeflere ne ölçüde ulaşıldığının anlaşılabilmesi için performans göstergelerinin belirlenmiş olması gereklidir. Ancak, kurumun stratejik planında, herhangi bir performans göstergesi yer almamaktadır.

Kamu idaresi cevabında; “Bundan sonra yapılacak plan çalışmalarında performans göstergesi kılavuza uygun şekilde hazırlanacaktır.” denilmiştir.

Sonuç olarak Kurum bulgu konumuza iştirak etmiş olup, sonraki dönemlerde hazırlanacak Stratejik Planlarda performans göstergelerine yer verileceğini belirtmiştir. Söz konusu hususun gelecek yıl denetimlerinde incelenmesi gerekmektedir.

BULGU 3: Tüm Amaç ve Hedeflerin Karşılığı Olan Beş Yıllık Tahmini Maliyetleri Gösteren “Maliyet Tablosu” ile Bu Maliyetlerin Karşılanaacağı Kaynakları Gösteren “Kaynak Tablosu”na Yer Verilmemesi

Kamu İdareleri İçin Stratejik Planlama Kılavuzunun “Maliyetlendirme” başlıklı 6’ncı bölümünde;

“Maliyetlendirme sürecindeki temel amaç, geliştirilen politikaların ve bunların yansıtıldığı amaç ve hedeflerin gerektirdiği maliyetlerin ortaya konulması suretiyle politika tercihlerinin ve karar alma sürecinin rasyonelleştirilmesine katkıda bulunmaktır. Maliyetlendirme, kamu idarelerinin stratejik planları ile bütçeleri arasındaki bağlantıyı güçlendirmeyi ve harcamaların önceliklendirilmesi sürecine yardımcı olmayı amaçlamaktadır.

Kuruluşun amaç ve hedeflerine yönelik stratejiler doğrultusunda gerçekleştirilecek faaliyet ve projeler ile bunların kaynak ihtiyacı bu aşamada belirlenir.”

denildikten sonra maliyetlendirmenin nasıl yapılacağı açıklanmıştır. Buna göre her bir hedef için gerekli faaliyet ve projelerin maliyet tahminlerinin yapılarak bir hedefin yaklaşık maliyetine, hedeflerin maliyet tahmini toplamından her bir amacın tahmini maliyetine, amaç maliyetleri toplamından ise stratejik planın o yılki tahmini maliyetine ulaşılması öngörülmüştür. Kılavuzda yer alan 4 numaralı “maliyet tablosu” yardımıyla da planın 5 yıllık tahminin maliyetinin ortaya konulacağı belirtilmiştir.

Kurumun Tablo 4’te belirtilen toplam maliyetleri, elde edeceği kaynaklarla karşılaştırması maksadıyla, yıllar itibariyle hangi kaynaklardan hangi gelirlerin elde edileceği hususundaki tahmini Tablo 5’te gösterilen kaynak tablosundan yararlanmak suretiyle gerçekleştirilebileceği; öngörülen maliyetler ile tahmin edilen kaynakların örtüşmemesi halinde yapılabilecek düzenlemelerin neler olduğu bu bölümde açıklanmıştır.

Kılavuzun maliyetlendirmeye ilişkin bu açıklamalarına rağmen, stratejik planda “Maliyet Tablosu” ve “Kaynak Tablosu”nun bulunmaması, kurumun öngördüğü stratejik amaç ve hedeflerin maliyetleri hususunda hem karar alıcılara hem de kamuoyuna yeterli bilgi sunulmaması ve stratejik amaç ve hedeflerin kurumun imkanları ile ilişkilendirilmemesi anlamına gelmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “İdaremiz faaliyetlerine 31.03.2014 tarihi itibariyle başlamış olmasından dolayı Stratejik Plan Hazırlama Sürecinde kurumsal oluşum çalışmalarından dolayı bir takım aksaklıklar yaşanmıştır. Bir sonraki plan döneminde bu tür eksikliklere yer verilmeyecektir.” denilmiştir.

Sonuç olarak Stratejik Planda maliyet tablosu ve kaynak tablosuna yer verilmelidir. Kurum tarafından, yeni yapılanma nedeniyle Stratejik Plan hazırlama sürecinde aksaklıklar yaşandığı ve ilerleyen yıllarda bu tür aksaklıkların ortadan kaldıracağı belirtilmiştir. Bulgu konusu hususun gelecek yıl denetimlerinde incelenmesi gerekmektedir.

B. Performans Programının Değerlendirilmesine İlişkin Bulgular

BULGU 4: İdare Performans Tablosu ve Faaliyetlerden Sorumlu Harcama Birimlerine İlişkin Tablonun Bulunmaması

Performans programında, idare performans tablosu ve faaliyetlerden sorumlu harcama birimlerine ilişkin tablonun bulunmadığı görülmüştür.

Performans Programı Hazırlama Rehberi’nde, idare performans tablosuna ilişkin olarak, “*Bu tablo performans hedeflerinin toplam maliyetlerinin faaliyet maliyetleri aracılığıyla gösterilmesinin sağlanması amacıyla düzenlenmiştir. Tablo, e-bütçe sistemine girilecek veriler doğrultusunda sistem tarafından otomatik olarak üretilecektir.*” denilmektedir.

Aynı Rehber’de, faaliyetlerden sorumlu harcama birimlerine ilişkin tabloya ilişkin olarak da, “*Performans programı hazırlama ve uygulama sürecinde harcama birimleri önemli role sahip olacaktır. Bu tabloya, faaliyetlerden sorumlu harcama birimlerinin net bir şekilde izlenebilmesi için rehberde yer verilmiştir. Bu tablo, performans programı hazırlama sürecinde üst yönetici ve harcama yetkililerinin Mayıs ayının sonuna kadar yürüteceği ortak çalışmalar neticesinde ortaya çıkacak performans hedefi, faaliyet ve sorumlu birimler temel alınarak doldurulacaktır.*” denilmektedir.

Kurumun performans programında, performans hedeflerinin toplam maliyetlerinin faaliyet maliyetleri aracılığıyla gösterilmesinin sağlanması amacıyla idare performans

tablosuna; faaliyetlerden sorumlu harcama birimlerinin net bir şekilde izlenebilmesi için de faaliyetlerden sorumlu harcama birimlerine ilişkin tabloya yer verilmesi gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “Bu dönem hazırlanacak olan Performans Programında bulgu doğrultusunda eksiklikler giderilecektir.” denilmiştir.

Sonuç olarak İdare tarafından bulguda belirttiğimiz hususa iştirak edilmiş olup, hazırlanacak olan yeni Performans Programında eksikliklerin giderileceği belirtilmiştir. Söz konusu hususun gelecek yıl denetimlerinde incelenmesi gerekmektedir.

BULGU 5: Performans Hedefi Tablosu ve Faaliyet Maliyetleri Tablosunda Açıklamalar Kısımına Yer Verilmemesi

Performans Programında bulunan Performans Hedefi Tablosu ve Faaliyet Maliyetleri Tablosunda açıklamalara yer verilmediği görülmüştür.

Performans Programı Hazırlama Rehberi’ne göre; her bir performans hedefi için Performans Hedefi Tablosu ve ilgili performans hedefi ile ilişkili Faaliyet Maliyetleri Tablosu hazırlanması ve bu tablolarda açıklama kısmına yer verilmesi gerekmektedir.

Söz konusu Rehber’e göre, Performans Hedefi Tablosunun açıklamalar kısmında, söz konusu hedeflerin belirlenme amaçlarına ve performans hedefinin gerekçelerine; Faaliyet Maliyetleri Tablosunun açıklamalar kısmında da ilgili faaliyetin kapsamı, gerekçesi ve önemine ilişkin bilgiler ile faaliyet maliyetinin hesaplanmasına ilişkin hususlara yer verilecektir.

Performans Programında bulunan Performans Hedefi Tablosu ve Faaliyet Maliyetleri Tablosunda açıklamalara yer verilmesi gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “Hazırlanacak olan bundan sonraki performans programında bulguda istenilen şekilde çıktı-sonuç odaklı hedefler belirlenecek, idari ve olağan faaliyetlere açıklamalar bölümünde yer verilecektir.” denilmiştir.

Sonuç olarak Kurum bir sonraki Performans Programında açıklamalar kısmına yer vereceğini belirtmiştir. Söz konusu hususun gelecek yıl denetimlerinde incelenmesi gerekmektedir.

BULGU 6: Performans Programında Yer Alan 3 Adet Performans Göstergesinin İyi Tanımlanmaması

Performans programında yer alan 3 adet performans göstergesinin iyi tanımlanmadığı görülmüştür.

Kamu İdarelerince Hazırlanacak Performans Programları Hakkında Yönetmelik'in 4'üncü maddesinin 4'üncü bendinde, performans programlarında yer alan hedef ve göstergelerin sade ve anlaşılır olması gerektiği belirtilmektedir.

Ancak, aşağıdaki tabloda gösterilen performans göstergeleri iyi tanımlanmamıştır:

Tablo 1: İyi Tanımlanmamış Performans Göstergeleri

Hedef	Gösterge
Kurum hizmetleri ve görevleri için ihtiyaç duyulan malzeme, araç-gereç, iş gücünün kaliteli ve uygun bedelle hızlı bir şekilde teminini sağlamak.	Mal ve hizmet alımı (% 100)
Kurum hizmetleri ve görevleri için ihtiyaç duyulan malzeme, araç-gereç, iş gücünün kaliteli ve uygun bedelle hızlı bir şekilde teminini sağlamak.	Hizmet binası yapım işleri (% 100)
Hizmet alanındaki su kaynaklarını koruyup rehabilite ederek ve yeni su kaynakları bularak yeterli ve sağlıklı su teminini sağlamak	İçme suyu ihtiyacı karşılama oranı (% 100)

Kurum hizmetleri ve görevleri için ihtiyaç duyulan malzeme, araç-gereç, iş gücünün kaliteli ve uygun bedelle hızlı bir şekilde temininin sağlanması hedefine ait performans göstergelerinde sadece alım ve yapım ifadeleri bulunmakta, bunların kaliteli, uygun bedelle ve hızlı bir şekilde temininin sağlanması hedefine ilişkin bir ifade bulunmamaktadır. Hizmet alanındaki su kaynaklarını koruyup rehabilite ederek ve yeni su kaynakları bularak yeterli ve sağlıklı su teminini sağlamak hedefine ait içme suyu ihtiyacı karşılama oranı performans göstergesi de, temin edilen suyun yeterli ve sağlıklı olup olmadığına ilişkin bir gösterge değildir.

Performans göstergelerinin iyi tanımlanmaması, kamu idarelerinin hedeflerine yönelik başarıyı yanlış raporlama riskini doğurur. Bu sebeple, kamu idarelerinin performans göstergelerini açık ve anlaşılır bir şekilde belirlemeleri esastır.

Kamu idaresi cevabında; “Performans Hazırlama Rehberinde performans göstergeleri, performans hedeflerine ne ölçüde ulaşıldığını ölçmek, değerlendirmek ve izlemek üzere kullanılan araçlardır. Performans göstergelerinin daha somut, ölçülebilir olmasına bundan sonra dikkat edilecektir.” denilmiştir.

Sonuç olarak İdare tarafından bulgu konumuza iştirak edilmiş olup, bundan sonraki süreçte performans göstergelerinin mevzuata uygun olmasına dikkat edileceği belirtilmiştir. Söz konusu hususun gelecek yıl denetimlerinde incelenmesi gerekmektedir.

BULGU 7: Performans Programının “Performans Programı Hazırlama Rehberi Ek 1”e Uygun Hazırlanmaması

Performans Programının, Performans Programı Hazırlama Rehberi ekinde bulunan ve performans programının şeklini düzenleyen Ek-1’e uygun hazırlanmadığı görülmüştür.

Performans Programı Hazırlama Rehberi’nin “Performans Programının Şekli” başlıklı ekinde, performans programında üst yönetici sunuşuna ve içindekiler kısmına yer verilmesi gerektiği, içindekiler kısmında da nelerin bulunacağı ve bu bölümlerin ne şekilde hazırlanması gerektiği, açıklanmıştır.

Kurum performans programında, üst yönetici sunuşuna ve içindekiler sayfasına yer verilmemiş olup, teşkilat yapısı, fiziksel kaynaklar ve insan kaynakları bölümleri de Ek-1’e uygun hazırlanmamıştır.

Performans Programının, Performans Programı Hazırlama Rehberi ekinde bulunan ve performans programının şeklini düzenleyen Ek-1’e uygun hazırlanması gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “Bundan sonraki hazırlanacak Performans Programı bulguda bahsedildiği gibi EK 1’e uygun hazırlanacaktır.” denilmiştir.

Sonuç olarak İdare tarafından, sonraki program hazırlık döneminde Performans Programının “Performans Programı Hazırlama Rehberi Ek 1” e uygun hazırlanacağı belirtildiğinden, söz konusu hususun gelecek yıl denetimlerinde incelenmesi gerekmektedir.

C. Faaliyet Raporunun Değerlendirilmesine İlişkin Bulgular

BULGU 8: Birim Faaliyet Raporlarının Şekil ve İçerik Açısından Mevzuata Uygun Olmaması

Birim faaliyet raporlarının şekil ve içerik açısından mevzuata uygun olmadığı görülmüştür.

Kamu İdarelerince Hazırlanacak Faaliyet Raporları Hakkında Yönetmelik'in 10'uncu maddesinde mahalli idarelerin bütçelerinde kendisine ödenek tahsis edilen harcama yetkilileri tarafından birim faaliyet raporları düzenlenmesi gerektiği; 18'inci maddesinde de, birim faaliyet raporlarının genel bilgiler, amaç ve hedefler, faaliyetlere ilişkin bilgi ve değerlendirmeler, kurumsal kabiliyet ve kapasitenin değerlendirilmesi ile öneri ve tedbirler bölümlerini ve bilgilerini içerecek şekilde hazırlanması gerektiği; 19'uncu maddesinde de, birim faaliyet raporlarının Ek-1'de yer alan şekle uygun olarak hazırlanması gerektiği belirtilmektedir.

Birim faaliyet raporlarının içeriklerinin söz konusu yönetmeliğin 18'inci maddesinde belirtilen kapsama uygun olmadığı, şekillerinin de Ek-1'de yer alan şekle uygun olarak hazırlanmadığı görülmüştür.

Birim faaliyet raporlarının şekil ve içerik açısından söz konusu yönetmelik hükümlerine uygun olarak hazırlanması gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “Birimlerde yeterli eleman olmadığından söz konusu birim faaliyet raporlarının hazırlanması ile ilgili bir takım eksiklikler yaşanmıştır. Bundan sonraki hazırlanacak Faaliyet Raporu bulguda bahsedildiği gibi EK 1'e uygun hazırlanacaktır.” denilmiştir.

Sonuç olarak İdare tarafından, birimlerde yeterli eleman olmaması nedeniyle birim faaliyet raporlarının hazırlanmasında bir takım eksiklikler olduğu ve bu eksikliklerin giderileceği belirtilmiştir. Söz konusu hususun gelecek yıl denetimlerinde incelenmesi gerekmektedir.

D. Faaliyet Sonuçlarının Ölçülmesi ve Değerlendirilmesine İlişkin Bulgular

BULGU 9: Sağlıklı İşleyen Bir Veri Kayıt Sisteminin Bulunmaması

Kurumda sağlıklı işleyen bir veri kayıt sisteminin bulunmadığı görülmüştür.

Kurum Stratejik Planının “İzleme ve Değerlendirme” bölümünde,

“Etkin bir izlemenin olması, planının sürekli takip edilmesi ve aksayan yönlerin iyileştirilmesi için zamanında müdahale imkânı sağlar. İzleme; stratejik planda ortaya konulan stratejik amaç, hedef ve yıllık performans hedeflerine ilişkin gerçekleştirmelerin takip edilmesi ve raporlanmasıdır. Değerlendirme; uygulama sonuçlarının stratejik amaç ve hedeflere kıyasla ölçülmesi, söz konusu amaç ve hedeflerin tutarlılıkla uygunluğunun analizidir.” denilmektedir.

Kurumun sürekli takip ettiği ve aksayan yönlerin iyileştirilmesi için zamanında müdahale imkânı sağladığı bir izleme ve değerlendirme gerçekleştirmediği, hedeflere ilişkin olarak Mali Hizmetler Daire Başkanlığının yılsonunda ilgili birimlerden aldığı bilgileri faaliyet raporunda kullandığı, sağlıklı işleyen bir veri kayıt sisteminin bulunmadığı görülmüştür.

Performans ölçümünü gerçekleştirmek, hedeflere ulaşma düzeyinin ve sapma gerekçelerinin anlaşılmasını mümkün kılacak performans bilgisinin sistematik olarak toplanmasını ve analizini gerektirmektedir. Bu süreçlerin sağlıklı işleyişi ise ancak, önceden belirlenmiş bir sorumluluklar düzeni ile performans bilgisi üretiminde kullanılacak verilere ilişkin bir sistem dâhilinde gerçekleşebilir. Kurumun, performans ölçümü için gerekli olan performans bilgisinin oluşturulmasını sağlamak üzere hangi verilerin toplanmasından kimlerin sorumlu olduğuna, hangi sürelerle bu verilerin elde edileceğine, hangi verilerin, nasıl analiz edileceğine, veri güvenilirliğini sağlamaya yönelik hangi önlem ve kontrollerin planlandığına ilişkin öngörülere dayalı bir sistem oluşturması gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “İdaremizde performans programına konu faaliyetlerin gerçekleştirme durumlarını takip etmek üzere her ay harcama birimleri tarafından aylık faaliyet raporları hazırlanmaktadır. İlaveten elektronik ortamda stratejik planlama süreci ile ilişkili olarak bir veri takip sistemi oluşturmak amacıyla otomasyon programı üzerinde çalışılmaktadır. Çalışmalar devam etmektedir.” denilmiştir.

Sonuç olarak Kurum tarafından bulgu konumuza iştirak edilmiş olup, elektronik ortamda stratejik planlama süreci ile ilişkili olarak bir veri takip sistemi oluşturmak amacıyla otomasyon programı üzerinde çalışıldığı belirtilmiştir. Söz konusu hususun gelecek yıl denetimlerinde incelenmesi gerekmektedir.

T.C. SAYIşTAY BAşKANLIğI

06520 Balgat / ANKARA

Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00

e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr

<http://www.sayistay.gov.tr>